

Odluka kojom se obustavljaju sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku

Br. 18/25

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku dana člankom V Aneksa 10. (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Opći okvirni sporazum za mir), prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji za tumačenje navedenog Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora, i člankom II 1. (d) prethodno navedenog Sporazuma, koji od visokog predstavnika zahtijeva da “olakša rješavanje bilo kojih poteškoća koje se pojave u svezi s civilnom provedbom Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kada visoki predstavnik ocijeni neophodnim”;

Pozivajući se na stavak XI.2 Zaključaka Konferencije za provedbu mira održane u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo nakanu visokog predstavnika da uporabi svoj konačni autoritet u zemlji u vezi s tumačenjem Sporazuma o provedbi civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme sukladno gore navedenom, “donošenjem obvezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim”, o određenim pitanjima, uključujući i (prema točki (c) stavka XI.2. „mjere kojima se osigurava

provedba Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta”;

Podsjećajući također da je Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda u više navrata potvrdilo svojim rezolucijama donesenim na temelju poglavlja VII Povelje Ujedinjenih naroda da uloga visokog predstavnika kao konačnog autoriteta u zemlji u glede provedbe Aneksa 10. Dejtonskog mirovnog sporazuma uključuje “ovlaštenje za donošenje obvezujućih odluka kada ocijeni da je to neophodno o pitanjima koja je Vijeće za provedbu mira razmatralo u Bonu 9. i 10. prosinca 1997. godine”;

Imajući u vidu najnoviji kominike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira, u kojem Upravni odbor najoštrije osuđuje flagrantne napade vladajuće koalicije u Republici Srpskoj na Opći okvirni sporazum za mir i ustavnopravni poredak BiH, uključujući i kontinuirane secesionističke aktivnosti, navodeći također da se bilo kakve radnje kojima se dovodi u pitanje suverenitet, teritorijalni integritet i politička neovisnost BiH ili se narušava funkcionalnost njezinih institucija moraju promptno suzbiti putem ustavnopravnog okvira, ponovno ističući da međunarodna zajednica zadržava sve neophodne instrumente za osiguravanje poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir te još jednom potvrđuje svoju punu potporu visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir i provedbi njegovog mandata u skladu s Aneksom 10. i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda;

Podsjećajući na direktne prijetnje Općem okvirnom sporazumu za mir proistekle iz zajedničke izjave lidera vladajuće koalicije Republike Srpske koja je potpisana 24. travnja 2023. godine, kojom su se isti obvezali da će realizirati niz mjera za stvaranje preduvjeta za buduću secesiju Republike Srpske;

Podsjećajući također da je takav stav doveo do usvajanja zakonâ od strane Narodne skupštine Republike Srpske koji su predstavljali prijetnju ustavnom poretku Bosne i Hercegovine i

obvezama Republike Srpske prema Aneksu 10. Općeg okvirnog sporazuma za mir, što predstavlja ozbiljno kršenje Općeg okvirnog sporazuma za mir i prijetnju miru i stabilnosti u zemlji i regionu, te da je navedeno potaknulo visokog predstavnika da preduzme odgovarajuće mjere 1. srpnja 2023. godine kako bi se spriječilo stupanje na snagu tih zakona i da proglasi izmjene i dopune Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine kojima se proširuje definicija kaznenog djela napada na ustavni poredak, proširuje definicija neizvršenja odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, te dodaje kazneno djelo u pogledu neizvršavanja odluka visokog predstavnika;

Prisjećajući se također da je nastavak politike vladajuće koalicije Republike Srpske doveo, između ostalog, do donošenja niza Zaključaka od strane Narodne skupštine Republike Srpske 24. i 25. prosinca 2024. godine, kojima se napada suverenitet države Bosne i Hercegovine i njezin ustavni poredak, dovodi u pitanje postojanje njezinih ključnih pravosudnih institucija kao što su Ustavni sud Bosne i Hercegovine, Sud Bosne i Hercegovine, Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, kao i Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, te se od predstavnika Republike Srpske i dužnosnika na državnoj razini iz reda srpskog konstitutivnog naroda zahtijeva da poduzmu aktivnosti u cilju provedbe politika sadržanih u tim zaključcima, čime se ozbiljno ugrožava provedba civilnog dijela Općeg okvirnog sporazuma za mir, uključujući i funkcionalnost institucija Bosne i Hercegovine, dovodeći do toga da visoki predstavnik donese Nalog od 2. siječnja 2025. godine kojim se proglašava da se ovim Zaključcima krše obveze i odgovornosti Republike Srpske prema Aneksu 4. i Aneksu 10. Općeg okvirnog sporazuma za mir i kojim se zabranjuje provedba navedenih Zaključaka;

Uzimajući u obzir da je Sud Bosne i Hercegovine 26. veljače 2025. godine izrekao presudu u predmetu Milorad Dodik i drugi, u okolnostima ogromnog pritiska na Sud Bosne i Hercegovine, pri čemu su dužnosnici vladajuće koalicije političkih stranaka

Republike Srpske, prvenstveno SNSD-a i Ujedinjene Srpske, kontinuirano dovodili u pitanje ustavnost osnivanja i samog postojanja Suda Bosne i Hercegovine kao i njegove nadležnosti, unatoč konačnim i obvezujućim odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;

Ozbiljno zabrinut zbog najnovijih aktivnosti koje vladajuća koalicija u Republici Srpskoj predvođena od strane SNSD-a i Ujedinjene Srpske provodi protiv suvereniteta i ustavnog poretka Bosne i Hercegovine, a koje su dovele do donošenja od strane Narodne skupštine Republike Srpske „Zaključaka u vezi sa Informacijom o rušenju Ustava Bosne i Hercegovine – mjere i zadaci u cilju očuvanja Ustava Bosne i Hercegovine“ i “Odluke o mjerama i zadacima proisteklim iz neustavnih odluka i postupaka vanustavnih institucija BiH” dana 26. veljače, te usvajanja Zakona o neprimjenjivanju Zakona i zabrani djelovanja vanustavnih institucija BiH, Zakona o dopuni Kaznenog zakonika Republike Srpske, Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske i Zakona o Posebnom registru i javnosti rada neprofitnih organizacija dana 27. veljače;

Uzimajući u obzir da je dana 7. ožujka 2025. godine Ustavni sud Bosne i Hercegovine donio odluke o privremenim mjerama kojima je stavio van snage navedene akte i zakone, kao i sve akte donesene u njihovoj provedbi, te zabranio svim organima vlasti unutar Republike Srpske i službenim ili odgovornim osobama iz Republike Srpske koje obnašaju dužnost u institucijama Bosne i Hercegovine da poduzimaju bilo kakve radnje na osnovu tih zakona i akata;

Napominjući da je, nepoštivanjem zabrane Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o poduzimanju bilo kakvih radnji na osnovu prethodno navedenih akata, prema odlukama o privremenim mjerama usvojenim od strane Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, Narodna skupština Republike Srpske na svojoj posebnoj sjednici 14. ožujka 2025. godine usvojila prijedlog Zakona o zaštiti ustavnog uređenja Republike Srpske s ciljem uspostavljanja

institucija za zaštitu ustavnog uređenja Republike Srpske, uključujući i takozvano Specijalno tužiteljstvo i Specijalni sud, što je već imalo utjecaj na neometano funkcioniranje pojedinih institucija Bosne i Hercegovine;

Izražavajući žaljenje zbog toga što vladajuća koalicija u Republici Srpskoj nastavlja zanemarivati odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o privremenim mjerama protiv zakonâ Republike Srpske, pokušavajući da uspostavi nove institucije Republike Srpske u suprotnosti s ustavnim poretom Bosne i Hercegovine;

Napominjući da je Narodna skupština Republike Srpske dana 13. ožujka 2025. godine usvojila nacrt Ustava Republike Srpske, s ciljem daljnjeg realiziranja secesionističke politike vladajuće koalicije Republike Srpske, direktno kršeći Opći okvirni sporazum za mir;

Napominjući također da je dana 21. ožujka 2025. godine "Službeni glasnik Republike Srpske" objavio "Pravilnik o postupku kandidovanja i izbora prvih članova Visokog sudskog i tužilačkog savjeta Republike Srpske", u kojem se precizira da se Pravilnik donosi na osnovu Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske, čiju je primjenu Odlukom o privremenoj mjeri Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, br. U-8/25 od 7. ožujka 2025. godine Ustavni sud Bosne i Hercegovine suspendirao i zabranio poduzimanje bilo kakvih radnji na temelju tog zakona;

Konstatirajući također da je dana 28. ožujka 2025. godine ministar pravde Republike Srpske uputio dopis sudovima i tužiteljstvima u Republici Srpskoj kako bi podsjetio na Zaključke Vlade Republike Srpske od 17. i 25. ožujka 2025. godine, prijeteći kaznenim gonjenjem, ukidanjem proračunske potpore i prestankom radnog odnosa, kao i mogućim ukidanjem pravosudnih institucija, ukoliko pravosudni službenici u Republici Srpskoj budu postupali u skladu s odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i ne budu primjenjivali zakone koje

je Republika Srpska donijela *ultra vires* i koje je Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijenio *prima facie* neustavnim, time podstičući suce i tužitelje na počinjenje kaznenog djela neizvršenja odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine ili napada na ustavni poredak Bosne i Hercegovine;

Imajući u vidu da je 2. travnja 2025. godine Ustavni sud Bosne i Hercegovine donio Rješenje o neprovođenju navedene Odluke o privremenoj mjeri br. U-8/25 od 7. ožujka 2025. godine, kojim je između ostalog utvrđeno da Pravilnik koji je donio ministar pravde Republike Srpske na osnovu suspendiranog Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom savjetu Republike Srpske nema pravni učinak i ne može imati pravnu valjanost te da je shodno tome ništavan, zaključujući također da postupanje ministra pravde Republike Srpske Miloša Bukejlovića predstavlja nepoštivanje i postupanje protivno zabrani iz konačne i obvezujuće odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine br. U-8/25, što shodno tome može povlačiti i kaznenu odgovornost odgovornih osoba;

S obzirom na to da je već općepoznato da Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine vodi istragu protiv rukovodstva SNSD-a i Ujedinjene Srpske zbog sumnje u počinjenje kaznenog djela, te da je Sud Bosne i Hercegovine u tim okolnostima već odredio pritvor osumnjičenima;

Uzimajući u obzir i to da su osumnjičeni uredno pozvani da se pojave pred nadležnim pravosudnim institucijama, ali da se na poziv nisu odazvali, dok su pritom javno pozivali na nepoštivanje zakona i pravosudnih institucija Bosne i Hercegovine, te da su nakon toga izdati nalozi za njihovo privođenje te određena mjera pritvora, što je kulminiralo izdavanjem naloga za uhićenje osumnjičenih;

Uvjeren da je postupanje kako je naprijed opisano prvenstveno potaknuto od strane Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjene Srpske, te da se takvim postupanjem ozbiljno ugrožavaju funkcioniranje države Bosne i Hercegovine i

vladavina prava, i da je isto u suprotnosti s Ustavom Bosne i Hercegovine, konkretno člankom III/3.b), kojim je propisano sljedeće: “Entiteti i sve njihove administrativne jedinice će se u potpunosti pridržavati ovog Ustava (...) kao i odluka institucija Bosne i Hercegovine”, čime se ugrožava provedba civilnih aspekata Općeg okvirnog sporazuma za mir u smislu relevantnih odredbi Zakona o bankama Republike Srpske i Zakona o bankama Federacije Bosne i Hercegovine kojima je zabranjeno da banka stiče, vrši konverzije ili transfere, kao i posreduje prilikom sticanja, konverzije ili transfera novca ili druge imovine, za koju se zna ili bi se moglo osnovano pretpostaviti da bi ih mogli koristiti pojedinci ili pravne osobe ili organi koji opstruiraju ili prijetе opstrukcijom ili predstavljaju značajan rizik od aktivne opstrukcije provođenja mirovnog procesa, u skladu s propisima kojima se uređuje uvođenje i primjena određenih privremenih mjera radi učinkovitog provođenja međunarodnih restriktivnih mjera;

Izdvajajući posebno izjave koje su potpisali politički subjekti Savez nezavisnih socijaldemokrata i Ujedinjena Srpska, kojima se nedvojbeno obvezuju na pridržavanje Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini u okviru svojih aktivnosti, kao uvjet za ovjeru za učešće na Općim izborima 2022. godine i Lokalnim izborima 2024. godine, u skladu s člankom 1.13 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te konstatirajući da nastavak primjene zakonâ koje je Republika Srpska donijela postupajući izvan svojih zakonskih nadležnosti i ovlaštenja, i koje je Ustavni sud Bosne i Hercegovine ocijenio *prima facie* neustavnim, nije u skladu s navedenim izjavama;

Ističući da secesionistička agenda Republike Srpske, uz uporne napade na Opći okvirni sporazum za mir, uključujući Ustav Bosne i Hercegovine i ključne institucije Bosne i Hercegovine, proizilazi iz dugogodišnjeg destruktivnog postupanja SNSD-a, koje se provodi od strane vladajuće koalicije Republike Srpske, predvođene SNSD-om i Ujedinjenom Srpskom, putem tijela

i organa zakonodavne i izvršne vlasti Republike Srpske;

Pozdravljaјуći dosadašnje napore koje su organi vlasti države Bosne i Hercegovine poduzeli u okviru njihovih nadležnosti kako bi pravno osporili akte i aktivnosti organa vlasti Republike Srpske korištenjem raspoloživih domaćih pravnih instrumenata, i istovremeno izražavajući žaljenje zbog upornog i agresivnog provođenja politika koje su inicirali Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjena Srpska, a koje se i dalje provode unatoč konačnim i obvezujućim odlukama Ustavnog suda Bosne i Hercegovine;

Nadalje izražavajući žaljenje zbog postupanja organa vlasti Republike Srpske, uključujući i prijetnje upotrebom sile, s ciljem da se organi vlasti Bosne i Hercegovine spriječe i onemoguće da djelotvorno vrše svoje nadležnosti i provode svoje odluke na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, čime su dovele do toga da Visoki predstavnik poduzme mjere neophodne za osiguranje provedbe Mirovnog sporazuma na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta, u funkciji osiguranja poštivanja civilnog dijela Općeg okvirnog sporazuma za mir;

Svjestan da pojedini članovi SNSD-a i Ujedinjene Srpske kao i druge stranke koje čine vladajuću koaliciju u Republici Srpskoj možda ne podržavaju u cijelosti politike utemeljene na potpunom ignoriranju temeljnih načela Dejtonskog mirovnog sporazuma, a što je uzeto u obzir na osnovu dokaza;

Imajući u vidu da se teritorijalni integritet i suverenitet Bosne i Hercegovine moraju poštovati, te da se odluke institucija Bosne i Hercegovine moraju provoditi u skladu s člankom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, kao i da očigledna kršenja tih načela moraju navesti odgovorne političare da se od tih kršenja javno ograde kako bi bili isključeni iz bilo kakvih vrsta sankcija;

Uvažavajući pravo na slobodu političkog uvjerenja i mišljenja,

bez obzira na vrstu ili sadržaj, kao i pravo na izražavanje i propagiranje političkih stavova, kao i pravo na borbu za ostvarivanje političkih ciljeva putem demokratskih sredstava, no takvo pravo ne može biti temelj za jednostrane akte i aktivnosti koji su u suprotnosti s Općim okvirnim sporazumom za mir, kojima se ugrožava ustavnopravni poredak države Bosne i Hercegovine i kojima se ne poštuju odluke nadležnih sudova Bosne i Hercegovine;

Uzimajući u obzir i imajući u vidu sve prethodno navedeno, visoki predstavnik ovim donosi sljedeću odluku:

ODLUKA

kojom se obustavljaju sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka za Savez nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Ujedinjenu Srpsku

Članak 1.

1. Sve isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka SNSD i Ujedinjena Srpska u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske, kantonalnim skupštinama, gradskim i općinskim skupštinama/vijećima i Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odmah se obustavljaju.
2. Sva sredstva čija je isplata obustavljena bit će prenesena na poseban račun koji će biti otvoren u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.
3. Obustava isplate proračunskih sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka predviđena u stavcima

(1) i (2) ovog članka bit će ukinuta na osnovu ili nakon pozitivne ocjene od strane visokog predstavnika o poštivanju Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini odnosno procjeni bilo kojih drugih relevantnih okolnosti koje visoki predstavnik ocijeni opravdanim.

4. Iznosi obustavljenih sredstava predviđeni na svim razinama vlasti u svrhu financiranja političkih stranaka za relevantnu godinu neće se smatrati neizmirenom financijskom obvezom prema SNSD-u i Ujedinjenoj Srpskoj.
5. Nakon ukidanja obustave kako je predviđena u stavku (3) ovog članka, visoki predstavnik će donijeti odluku o namjeni sredstava akumuliranih na posebnom računu.

Članak 2.

1. Osobi odgovornoj za izvršenje proračuna na svim razinama predviđenim člankom 1. stavak (1) ove Odluke (u daljnjem tekstu: odgovorna osoba) ovim putem se nalaže da izvrši obustavu i prijenos sredstava namijenjenih u svrhu financiranja političkih stranaka kako je predviđeno člankom 1. ove Odluke te da na mjesečnoj razini, a najkasnije do 15. dana u svakom mjesecu, izvještava o provođenju ove Odluke Ured visokog predstavnika, kao i supervizora za Brčko distrikt Bosne i Hercegovine za razinu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
2. Izviješće iz stavka (1) ovog članka će kao minimum sadržavati točan datum dospijeca isplate i točan iznos sredstava čija je isplata obustavljena i koji je prenesen Centralnoj banci Bosne i Hercegovine suglasno ovoj Odluci.
3. Prvo izviješće po stupanju na snagu ove Odluke bit će podneseno bez odlaganja, a najkasnije do kraja radnog vremena narednog dana od dana stupanja na snagu ove Odluke i sadržavat će točan iznos sredstava u svrhu financiranja političkih stranaka koja su dotad isplaćena

SNSD-u i Ujedinjenoj Srpskoj u 2025. godini, kao i točan iznos te datum dospijeca prve naredne isplate koja je predmet ove Odluke.

4. Odgovorna osoba će se smatrati odgovornom za izvršenje ove Odluke kako glasi.

Članak 3.

1. Sve banke i sve njihove poslovnice u nadležnosti Agencije za bankarstvo Republike Srpske odnosno Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, u kojima su otvoreni i vode se računi čiji je imalac i/ili koji glase na ime SNSD-a i Ujedinjene Srpske, uključujući i regionalne, lokalne i/ili općinske organizacije SNSD-a i Ujedinjene Srpske, dužne su izvršiti prijenos Centralnoj banci Bosne i Hercegovine svih iznosa isplaćenih iz proračuna na bilo kojoj razini vlasti odmah po izvršenoj isplati, te o tome izvijestiti Ured visokog predstavnika, kao i supervizora za Brčko distrikt Bosne i Hercegovine za razinu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
2. Banke će ovu Odluku smatrati mjerom usmjerenom protiv opstrukcija u provođenju Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, a svaki vid nepostupanja u skladu s ovom Odlukom od strane direktora banke ili bilo kojeg pojedinca koji postupa u ime te banke ili bilo kojeg uposlenika u banci može dovesti do sankcija kako protiv banke tako i protiv pojedinca koji se smatra odgovornim za takvo nepostupanje u relevantnoj banci.

Članak 4.

Ova Odluka će imati prvenstvo u odnosu na bilo koje

nekonzistentne odredbe bilo kog zakona, propisa ili akta, bilo postojećeg, bilo budućeg. Ova Odluka izravno se primjenjuje i nije potrebna nijedna dodatna radnja radi osiguranja njenog pravnog učinka.

Članak 5.

Radi otklanjanja svake sumnje, ovim se izričito izjavljuje i propisuje da je visoki predstavnik utvrdio svaku pojedinu odredbu sadržanu u ovoj Odluci u skladu sa svojim međunarodnim mandatom i da stoga ne mogu biti predmet preispitivanja od strane sudova Bosne i Hercegovine, niti sudova njezinih entiteta, niti bilo kojeg drugog tijela, te da se pred bilo kojim sudom ni u jednom trenutku ne može pokrenuti postupak u vezi s obvezama izvršenim suglasno tim odredbama.

Članak 6.

Visoki predstavnik zadržava pravo da izmijeni i dopuni ovu Odluku ili da poduzme druge mjere koje smatra potrebnim radi osiguranja provedbe ove Odluke.

Članak 7.

Ova Odluka stupa na snagu odmah po objavljivanju na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika.

Ova Odluka odmah se objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske", službenim glasilima svih kantonâ kao i u "Službenom glasniku Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine.

Sarajevo, 24. travnja 2025.

Christian Schmidt
Visoki predstavnik